

nom, katere nalaga zlasti kmetškemu stanu nov vojaški zakon.

Shodi v marenberškem okraju. Dne 2. septembra po maši v Kaplji, dne 8. septembra po maši pri Sv. Primožu na Pohorju in Mariji Kamen pri Vuzenici po maši. Dne 9. septembra na Remšniku po maši. Na vseh shodih poročila poslanec Pušenjak.

Zborovanje zaupnikov v Marenbergu. Dne 23. t. m. se je vršil shod zaupnikov v Marenbergu, na katerem je poročal poslanec Vlado Pušenjak o političnem položaju in o taktiki Jugoslov. kluba. Po poročilu se je vnela živahna debata in soglasno odobrila dosedanja taktika Jugoslov. kluba. Ustanovila se je okrajna Kmetška zveza (načelnik Simon Ternek, župan v Marenbergu), tajnik dr. Mörtl, dekan v Marenbergu), določili shodi v okraju, razpravljalo o Radičevi politiki, vodoparnem zakonu, davčni in carinski politiki, nameščenju učnih moči na šolah ob meji, pretirano visoki dohodnini v občini Kapla itd. Zborovanja so se udeležili najuglednejši pristasi iz celega okraja. Izrazila se je želja, da se bodoče okrajno zborovanje vrši v Vuzenici.

Smartin ob Paki. V nedeljo, dne 26. t. m., se je pri nas vršilo lepo uspelo zborovanje SKZ, kar je tem bolj veselo, če se pomisli, da so zborovanja od l. 1909 naprej, katere je prirejela pri nas krščanska stranka, bila vedno zelo burna. Preokret je posledica vztrajnega dela organizacije in služi v pouk celi župniji. Na zborovanju je poročal poslanec Vlado Pušenjak o političnem položaju in bodril k vztrajnosti v borbi za avtonomijo. Po zborovanju se je razpravljalo o naših poštnih razmerah, o raznih pritožbah splavarjev, o obrtnih vprašanjih itd. in je dajal poslanec zadovoljiva pojasnila. Udeležba je bila lepa, bila bi še lepša, ako bi vsled deževja narasla Dretna ne klicala naše vrle splavarje na flose.

Okrajna seja odborov in zaupnikov SLS gornjegrajskega okraja se je vršila dne 20. t. m. v Rečici ob Savinji v gostilni Čujež. Sejo je otvoril gospod župan Blelač, ter podelil besedo gospodu poslancu Pušenjaku, ki je v daljšem govoru orisal boj in delo poslancev Jugoslovanskega kluba v parlamentu ter razložil nekatere najnujnejše postavbe. Po debati in pojasnilu raznih vprašanj je zbor izrekel zaupnico našim poslancem.

V Šmarju pri Jelšah se je vršil v nedeljo, dne 19. t. m., kljub slabemu vremenu lepo obiskan shod SKZ. Obsirna dvorana Gradtove gostilne je bila od začetka do konca polna zavednih naših mož. Na shodu je poročal narodni poslanec g. Jakob Vrečko o borbi naših poslancev za avtonomijo Slovenije in o tem, kako so se naši poslanci neumorno prizadevali odbiti vladnim zakonskim predlogom vsaj najhujše osti. Da pri tem niso vedno uspeli, je temu kriva brezobzirna velesrbska večina in Radičeva abstinenca. Poslančevoročilo je naredilo na vse zborovalce najboljši utis in jih napolnil z novo odločnostjo. Tajnik V. Munda je ožigosal najpoprej krivice, ki so jih velesrbijanci zagrešili zadnje mesece nad Slovenci in ostro bičal ostudno izdajalsko obnašanje velike večine naše svobodomiselnice inteligence v boju za našo samostojnost. Nato pa je očrtal vse momente, na katere se je treba ozirati pri določitvi nadaljnjih taktik poslancev Jugoslov. kluba. Soglasno in z živahnim odobravanjem so se zborovalci izrekli za nadaljno neizprosno borbo zoper centralizem v parlamentu in izven njega. Navdušeno sprejeta je bila ob sklepu shoda sledeča resolucija: Zahvaljujem se poslancem Jugoslov. kluba za neustrašeno zastopanje naših slovenskih zahtev in jim izrekamo neomejeno zaupanje. Ponavljamo zahtevo po zakonodajni in finančni avtonomiji Slovenije in slovesno izjavljamo, da od te svoje zahteve ne bomo nikdar odnehal. Protestiramo še enkrat odločno zoper vse balkanske postavbe, ki jih je zadnje štiri mesece skovala srbska radikalna gospoda proti volji naših poslancev, odklanjamo posebno kulok. Obljubljamo, da hočemo zvesto vztrajati ob strani naših poslancev in pozivamo vse Slovence: Ostanite složni in edini!

Naše prireditve.

Kat. izobraževalno društvo v Lajšbergu priredi dne 2. septembra izlet na Košake. Ob 2. uri popoldne bo pri kapeli g. Murausa kratak nagovor s petinimi litanijami. Nato kratka zabava, pri kateri sodeluje pevski in tamburaški zbor Kat. omladine. — obilni udeležbi vabi odbor.

Srebrni jubilej v Ptujju. Letos bo minulo 25 let, odkar se je ustanovila v minoritski župniji sv. Petra in Pavla v Ptujju Marijina družba. Od leta 1898 dalje je zbirala Brezmadčna v svojem vrtu cvet mladenk te fare, ter jim bila celi čas skrbna mati in zaščitnica. Zato pa hočejo vrle mladenke srebrni jubilej primerno praznovati in to najprej s tridnevnimi duhovnimi vajami; dne 8. septembra na praznik Marijinega rojstva pa bo predpoldan cerkvena slavnost, popoldne pa slavnostna akademija. Vse okoliške Marijine družbe in prijatelji marijanske organizacije so prisrčno vabljeni, da se udeležijo proslave tega pomenljivega jubileja.

Orlovski nastop pri Mali Nedelji. Na angeljsko nedeljo dne 2. septembra t. l. priredi Ljutomersko orlovsko okrožje javen nastop pri Mali Nedelji, ki obhaja ravno to nedeljo tudi cerkveno žegnanje. Slavnost se začne predpoldne ob 9. uri z procesijo, pridigo in slovesno sv. mašo na prostem. Popoldan, po večernicah pa bo javna telovadba naših Orlov. Prijatelji katoliške mladine, udeležite se te prireditve.

Prireditev Dekliške zveze pri Sv. Jerneju v Ločah. Določila svoja prireditelja prihodno nedeljo, dne 2. sep-

javno telovadbo. Vsi prijatelji Orlov iskreno pozdravljeni. Posebno vabimo sosodne odseke in društva, da se naše prireditve v večjem številu udeležijo. Bog živi.

Mladinski tabor pri Veliki Nedelji. Na praznik Marijin se je vršil pri nas lep mladinski tabor, katerega so se udeležile naše mladinske organizacije (Marijine družbe, Mladeniške in Dekliške zveze, Orli in Orlice) iz cele naše dekanije. Po slovesni sv. maši in lepi pridigi veleč. gospoda Horvat se je vršilo zunaj cerkve zborovanje (pod predsedstvom g. Zemljič), na katerem so govorili le priprosti fantje in dekleta, člani in članice dekanijskih organizacij. Slišali smo marsikaj lepega in zanimivega: o potrebi dela v javnosti, o časopisju in petju. S tako vztrajno, delavno in izobraženo mladino človek pač mora imeti veselje. Takih mladinskih taborov si želimo v bodoče več. Bog živi!

Orlovski nastop v Šentjurju ob juž. žel., ki ga je priredilo dne 12. avgusta celjsko orlovsko okrožje, je krasno uspel. K uspehu je mnogo pripomogla požrtvovalnost domačinov, ki so šli v vsakem oziru pripravljalnemu odboru na roko. Zlasti gre hvala gospem in gospodičnam, ki so pomagale na dan prireditve v šotarih, vrlim Marijinim družbenicam, ki so pletle venice, ter delavnim in pridnim Orlicam iz St. Jurja.

Tedenske novice.

Kralj Aleksander v Mariboru. Za današnji dan je bil napovedan obisk kralja Aleksandra na industrijsko-obrtni izložbi v Mariboru. Maribor se je odel v praznično obleko. Do malega vse hiše so bile v zastavah. Vse se je pripravljalo, da častno pozdravi vladarja. Kraljev avto je privozil na lice mesta nekaj minut po 2. uri popoldne. Pred vhomom je čakala v obširnem špaltrju ogromna množica ljudstva. Pred vhomom v razstavo je pričakoval kralja župan Viktor Grčar in zastopniki oblasti. Župan je kralja pozdravil v daljšem nagovoru. Kralj se je prijazno zahvalil za pozdrav in je želel spoznati člane obč. zastopa in zastopnike oblasti. Govoril je z županom, nato pa s člani obč. zastopa Lorberjem, Veronekom in narodnim poslancem Žebotom. Pri vhomu je pozdravil kralja predsednik razstavnega odbora g. Križnič. Nato se je kralj v spremstvu članov razstavnega odbora, zastopnikov častništva, okraj. glavarja Lajšiča, nam. velikega župana dr. Pfeiferja, poslancev Žebota in drugih zastopnikov ogledal celo razstavo. Na dvorišču Götzove pivovarne se je dal kralj s spremstvom po fotografu «Makartu» slikati. Razstavo je kralj podrobno razkazoval g. Džamonja. Povdariti moramo, da se je kralj posebno zanimal za izložbe domačinov-Slovencev. Z našim umetnikom-kiparjem g. Ivanom Sojcem, g. profesorjem Grajcem in zastopnikom «Kristala» g. Stucinom se je delj časa razgovarjal. Izražal je svoje veselje, da je slovenska obrt, industrija in umetnost tako vzorno napredovala v zadnjih letih. Razgledovanje razstave je trajalo nad 2 uri. Nato je kralj odšel v razstavno kavarno na okrepčilo. Nekaj minut po 5. uri se je z avtomobilom odpeljal čez Celje—Ljubljano na Bled. Kralja je spremljal princ Arzen in pobočnik kapetan vitez Pogačnik. Ljudstvo je kralja tudi pri odhodu viharno pozdravljalo. Kralj si je vzel za spomin iz Maribora nekatere spomine iz razstave. Aleksander je bil tokrat drugič v Mariboru.

Mariborske novice. Obrtna razstava v Mariboru je zaključena. Liberalci pravijo, da je bila dobro obiskana, a mi smo mnenja, da bo zopet velika zguba. Razstavo je obiskal tudi kralj in sicer v torek. Za kraljev obisk so Mariborčani razobesili zastave. V Mariboru pa je odprt nekaj dni tudi veliki cirkus, kakor ga še ni videl Maribor pod Jugoslavijo. Obiskovalci zelo hvalijo prireditve v cirkusu, ki ima veliko konj in zverine vseh vrst. Cirkus je pri vsaki prireditvi nabito poln nemških in slovenskih radovednežev. Te dni so zaprli na Pobrežju pri Mariboru tamošnjega grobokopa in njegovo ženo. Grobokop je bil nameščen na mestnem pokopališču in je obdolžen, da je slačil mrlice v jamah ter grobnicah in to obleko in razne dragocenosti potem rabil za se, pa to robo tudi prodajal. O ravnokar omenjeni oskrumbi mrlicev se govori vse mogoče po mestu in ljudje so zelo ogorčeni. Kako se bo cela zadeva razvzvala pred sodiščem, še bomo poročali. Okrožno sodišče je razpisalo razpravo radi napada na Cirilovo tiskarno, katerega so napravili mariborski orjunci pred dobrimi sedmimi meseci. Razprava se bo vršila dne 14. in 15. septembra in sicer najbrž cela dva dni, ker je 19. oktobencev in bogzna koliko prič zaslišanih in zagovarjal pa bo menda vsacega posameznega orjunca kak demokratiški advokat.

Starši in dijaki, ki stanujete v Mariboru in okolici, pozor! Ker bo v začetku šolskega leta pri nakupovanju šolskih knjig in potrebščin v prodajalni gotovo zopet velik naval, zato uljudno prosimo, da se tisti, ki stanujete v mestu ali v okolici, že pred začetkom šolskega leta nakupijo vse potrebno, da jim ne bo treba po celo uro čakati in se drenjati v trgovini. — Tiskarna sv. Cirila.

Ravnateljstvo zasebnega ženskega učiteljišča šolskih sester v Mariboru sporoča vsem učenkam in gojenkam zavoda, da se naj vrnejo dne 11. septembra. Ponavljalni in sprejemni izpiti so pa že 7. septembra.

Državno moško učiteljišče v Mariboru. Dne 6. septembra se vrši vpisovanje tujih gojencev v II. in III. letnik; v IV. letnik se ne sprejemajo novi gojenci. Dne 7. 9. so ponavljalni in naknadni izpiti, dne 8. je vpisovanje v I. letnik, 11. pa vpisovanje vadničarjev in bivših gojencev. Podrobni podatki na črni deski zavoda.

tuanto zalutžili s srbijanskimi zemljoradniki. Ta zakon med samostojnimi in zemljoradniki pa ni trpel dolgo. Samostojni so hoteli za vsako ceno k vladnim jaslom, zemljoradniki pa so vztrajali v opoziciji. Lepega dne so pognali zemljoradniki samostojne iz skupnega kluba in samostojni so stopili takoj v vlado. Začel se je na to med samostojnimi in zemljoradniki zelo oster boj in zemljoradniki so očitali samostojnim koritarjem vse mogoče unazanosti, katere so samostojne izdajice vtaknile mirno v žep. Pri zadnjih volitvah so dobili samostojni take po svoji izdajalski grbi, da so si oteli komaj enega poslanca — Puclja, ki je dosedaj sameval po Beogradu in nikdo ga ni hotel sprejeti v svoj klub. Zadnje dni avgusta je imela srbska zemljoradniška stranka zopet svoj kongres v Čurugi blizu Novega Sada. Na ta kongres so se vrinili samostojni in preprosili zemljoradnike, da bodo ti sprejeli upokojenega g. Puclja v svoj klub, da se ne bo klatil okrog po parlamentu kot takozvani politični divjak. Ostanek slovenskih samostojnih bo sprejel program srbske zemljoradniške stranke in poslanec Puclj bo vstopil v klub zemljoradnikov. Slovenski samostojneži bodo poslali v glavni odbor srbske zemljoradniške stranke svoje zastopnike ali delegate. Od Slovencev so se najprej posrbili liberalci, se združili s srbijanskimi demokrati, sprejeli njihov program in so še danes po srbijansko zagrizeni centralisti. Kar so storili očeti samostojnih, iste korake so ubrali za očeti tudi njihovi sinovi slabostojni. Od sedaj nimamo več na Slovenskem slovenske Samostojne, ampak srbsko zemljoradniško stranko. Treba pa tudi pibiti, da so zemljoradniki zagrizeni centralisti in so pomagali vsaki vlad, ako je šlo za kak udarec proti Slovincem in Hrvatom. S tem, da so se samostojni zopet oženili s Srbijanci, so na novo potrdili, da so za vse zlo, katero razliva po naši državi in ki izvira iz nesrečnega centralizma. Ako in mesar Puclj so torej postali srbijanski zemljoradnik. Častitamo, Slovenski kmet si bo dobro zapomnil, da samostojni niso samo izdali Slovenije, ampak so se tudi politično popolnoma posrbili.

Ob lepem vremenu se je v nedeljo, dne 19. t. m. na posestvu gornjega Namestnika na Vurmatu župnija Sv. Duh na Ostrem vrhu blagoslovil nov križ. Verno ljudstvo rado poseča take slavnosti ter daje duška svojem naravnemu veselju. Tako se je tudi tukaj zbrala lepa množica sosedov, sorodnikov in prijateljev. S križem si je postavila vzgledna Namestnikova družina lep spomin in znak svoje vernosti. Pri pogostitvi se je nabralo za Dijsko večerjo v Mariboru 140 D. Postavitve znamenja neskončno usmiljenemu in dobrotljivemu Bogu je rodila v dobrih srcih usmiljenje in dobrotljivost devnih dijakov.

Meščanska šola pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Vpisovanje se vrši še 11. septembra od 9.—12. ure. Dne 12. septembra je sv. maša in 13. prvi šolski dan. Pripomni se, da se po zaključenem vpisovanju ne bo sprejelo nikogar več. — Ravnateljstvo.

Grozna nesreča pri Slov. Bistrici. Dne 26. t. m. se je zgodila pri gostilničarju Ferdinandu Verniku v Kovačji vasi pri Slov. Bistrici grozna nesreča, pri kateri je bil samo slučaj, da ni bilo smrtnih žrtev. Domači igralci iz Šmartna na Pohorju so namreč prirediteli pri gostilničarju Verniku igro «Veriga». Prostor za gledalce je bil samo začasno napravljen iz lesa na podaljšani verandi, tik gostilne. Ko se je predstava končala, so se gledalci s hruščem dvignili, hoteli oditi iz verande v gostilniške prostore. V tem trenutku pa so se strli stebri, ki so podpirali s ceste oder za gledalce. Z groznim treščem se je oder podrli in gledalci so padli z odroma vred kake 4 metre globoko na cesto med tamkaj ležeče trame in deske. Pri padcu si je strla 34 let stara Josipina Šober iz Ptuja, ki je prišla na obisk k trgovcu Mačku, obe nogi. Nogo si je zlomila tudi Marija Košec od Sv. Jožefa pri Slov. Bistrici. Več ali manj poskodovanih je okrog 40 oseb. Nesreče je krivo to, da so vporabili za podporo odra trhle stebre, ki niso mogli vzdržati takega pritiska ter so se zlomili in povzročili tako hudo nesrečo.

Cerkvena slovesnost na Remšniku. Kmalu ni bilo pri popoldanski službi božji pri Sv. Juriju na Remšniku toliko ljudi, kakor pretoklo nedeljo, dne 26. avgusta. Po večernicah je dobil remšniški stolp, katerega streha se od 8. avgusta sem po kleparskem mojstru iz Mute g. J. Gričniku popravlja, zopet svoje pozlačeno jabelko in križ. Po primernem nagovoru na številne navzoče sta bila jabelka in križ blagoslovljena in kmalu na zgornjem odru zvonika. Preden pa sta oba predmeta bila na svojem mestu in strelodovna žica med križem in jabelkom pritrjena, je še trajalo vratolomno delo na višini okoli tri četrti ure, ko sta mojster Gričnik in njegov prvi pomagač Mirko, ki je še posebno s svojo nevstrašenostjo in drznostjo gledalcem živce pretresel, svoje delo srečno in brez vsake nezgode končala. In ta prizor, katerega so imeli Remšničani pri svoji cerkvi zadnjikrat pred 59 letmi (leta 1864), je privedel obilno občinstva v cerkev na pozorišče. — Drugi dan sta padla zgornja dva odra in dne 10. septembra bode pokrivanje stolpove strehe končano in Remšničani bodo s ponosom gledali na svoj po konkurenčnem odboru novo kriti zvonik.

Novice od Sv. Antona v Slov. gor. Nesreča s smrtnim izidom. Štirje vozniki iz Čagone so peljali na Rokovo iz Ptuja strešno opeko. Po urbanskem bregu navzdol eden ni hotel zavirati. Njegova vprega se zaletel v prednji voz; povozi voznika Antona Peklar, uglednega kmeta in še eno žensko. Peklar je že izdihnil na svojem domu; poškodbe žene niso smrtno. Nepreviden voznik se bo moral zagovarjati pred sodiščem. — Za nedeljo dne 2. septembra pripravlja bralno društvo pri Sv. Antonu

Državna realna gimnazija v Ptuj. Šolsko leto 1923-24 se prične dne 11. septembra 1923. Sprejmeni izpit v I. razred se vrši 10. septembra od 9.—11. ure, pri glasi za ta izpit se sprejemajo isti dan od 9. do 10. ure ali tudi prej. Razredni izpiti dobo dne 8. do 10. septembra. Dosedanji in novi dijaki se imajo prijaviti za vpis dne 11. septembra od 10. do 11. ure.

Smrt uglednega moža. V nedeljo, dne 19. t. m. je bil pokopan pri Sv. Ani v Slov. gor. občine priljubljeni posestnik na Ščavnici Franc Žizek. Rajni si je pridobil velike zasluge za svojo občino, v kateri je bil občinski odbornik in večletni tajnik, predsednik in soustanovitelj bralnega društva, vrl zadrugnik in tajnik posojilnice. Bil je je globokoveren in vseskozi zavednega političnega mišljenja, kar se je izkazalo zlasti pri volitvah, ko je mnogo koristil naši stvari. Njegova zasluga je bila, da občina ni prišla v roke političnim nasprotnikom. Bolehal je že dalje časa na zavratni bolezn — jetiki, umrl je, star se le 53 let. Naj v miru počiva.

Novi zvonovi v Žičah. V nedeljo, dne 19. avgusta je bila v Žičah izredna slovesnost. Dobilii smo dva nova krasna bronasta zvonova. Blagoslovil jih je gospod provizor Pavel Vesenjak, ki je imel tudi cerkveni govor in slovesno sv. mašo. Velicasten je bil spored iz Draževasi, na čelu Orli-konjeniki. Posobno so se postavili naši fantje s svojimi, do 30 m visokimi mlaji. Slovesnosti je pristavovalo poleg ogromnega števila ljudstva 6 duhovnikov in 4 bogoslovci. Žičani trdijo, da še ne pomnijo takih slovesnosti. Bog povrni vsem!

Novi zvon pri Mariji Nazaret v Savinjski dolini. Pred dvema leti smo dobili tri lepe bronaste zvonove iz ljubljanske livarne, ki smo jih obesili v prvi zvonik; toda drugi zvonik naše Marijine cerkve je ostal prazen. Te dni pa smo potegnili vanj kralja — četrti največji zvon, ki bo kraljeval sam v visokih linah. Slavnost je bila lepa. V soboto smo zvon pripeljali iz kolodvora. Skoro cela fara mu je šla nasproti do Mozirja, kjer je bil sredi trga slovesen sprejem. Osem Orlov je bilo na konjih, šmihelska godba je zasvirala pozdrav, domači nazarski pevski zbor je zapel par pesmic. Pozdravni govor sredi trga je govoril nazarski župnik p. Kerubini. Govoril je tudi cerkveni ključar g. Maks Turnšek — on je največ pomagal in žrtvoval za veliki zvon in ta dan se mu je izpolnila najlepša želja. Doma so zvon s pritrkovanjem med gromenjem topičev sprejeli prvi trije tovariši. Cerkev in ves hribček je bil okrašen. — Drugi dan ob desetih je bilo slovesno blagoslovljenje novega zvona. Cerkveni obred je izvršil ob asistenci sosednih č. gg. župnikov in samostanske družine mil. g. stolni prošt dr. Martin Matek, ki je tudi z lepo besedo opisal v svoji pridigi pomen zvonov. Pridiga je bila zunaj cerkve na nalašč za to pripravljene prižnici. Ljudstva se je zbralo okoli 5000 na prijaznem hribčku. Ob 4. uri popoldne se je zvon že oglašil. Doni zelo mogočno in poje glas C, tehtal pa 2237 kg. — Vsem, ki so kolikaj pripomogli do tako velicastnega in ubranega zvonjenja, najtoplejša zahvala.

Liberalec nima srca za kmeta. Iz Slovenjgradca se nam poroči: Pred kakimi 15 leti je privandral v naš kraj precej praznih rok trgovec Josip Druškovič, ki je s sladkimi besedami vabil naše krščansko ljudstvo v svojo trgovino. Ko si je z denarjem krščanskih kmetov napolnil žep, je postal strasten liberalec-demokrat, pustil trgovino in se vrgel na trgovino z lesom, senom, grunti itd. Ker je kmetске pridelke slabo plačeval, pa drago prodajal, se mu je kopicilo premoženje od dne do dne. Kakor vsak liberalec, tudi on nima srca za kmeta, katerega pač izkorišča, a bi ga najraje uničil. Mesto hvaležnosti kmetškemu stanu, kaže po vzorcu grofa Thurna stremljenje pokupiti kmetске grunte in iste spreminiti v gozde, kar že dela v župniji Razbor. Da ne pride pod agrarno reformo, prepíše vsak grunt na drugega otroka, a gg. uradniki na okrajnem glavarstvu — gozdar in ekonom — ki baje trobijo v demokrasko-samostojni rog in so debeli prijatelji Druškoviča, te nepostavnosti mirno trpe, kakor tudi njegovo postopanje glede lastnega lova. Ako so gg. uradniki sluge kapitalizma in trpe «grofovské» manire Druškoviča v škodo ljudstva, se bo ukrenilo, da bodo lahko tako delo nadaljevali v Macedoniji ali Črnigori, pri nas upamo, da bo g. okrajni glavar vse storil, da prenehajo nepostavnosti s pomočjo od nas plačanih uradnikov.

Posvečitev novega oltarja in novih zvonov. — Dne 8. septembra se vrši v Bočni posvečitev velikega oltarja, cerkve in bronastih zvonov.

Težka avtomobilska nesreča. Na ovinku, oddaljenem kakor 3 kilometre od Rogaske Slatine, se je pripetila v nedeljo popoldan strašna avtomobilska nesreča, ki je zahtevala eno smrtno žrtev, več oseb pa je bilo ranjenih. Na Slatini se je nahajal na letovišču tovarnar iz Pančeva v Banatu, Salomon Abraham. V nedeljo je hotel napraviti izlet v avtomobilu v Radeče, da si ogleda tamošnjo tovarno usnja, katere delničar je tudi on. Izleta so se poleg njega udeležili njegova žena, njegova sestra in njen mož. Sofer je zelo hitro vozil, pa radi tega ni dosti zgodaj opazil ostrega ovinka, ki ga dela cesta, ter je vozil z isto brzino, ne da bi zavrl. Vsled velike brzine ni mogel na ovinku avtomobila dosti hitro okreniti, pa se je isti zaletel preko ceste v jarek, kjer se je prekurucil in pod seboj pokopal nesrečne žrtve. Na kraj nesreče je prihiteo takoj precej ljudi, ki pa ponesrečencem niso mogli takoj pomagati, ker niso zamogli dvigniti težkega avtomobila. Sele ko se je nabralo na kraju nesreče okrog 200 ljudi, deloma domačinov, deloma letovičarjev, se je posrečilo avto dvigniti. Ljudem se je nudil grozen prizor. Tovarnarjeva soproga je ležala mrtva, popolnoma zmečkana od težkega avtomobila. Tovarnar Abraham in njegova sestra sta pa le-

manjše praske. Ponesrečencem je nudil prvo pomoč g. zdravnik dr. Treo. Na lice mesta je prišel tudi orožniški narednik Muršec, ki je takoj aretiral soferja vsled nepazljivke voznje ter ga oddal sodišču.

Novi zvon pri Sv. Jederti nad Laškimi. Tudi tu smo dobili nov zvon. 722 kg iz Strojnih tovarn v Ljubljani. Dne 19. avgusta ga je blagoslovil laški dekan g. dr. Fr. Krulje. Kumovala sta brezno-hudojamski rudniški ravnatelj g. Adolf Vidra in njegova soproga, gospa Filomena. Ljudstva od blizu in daleč se je kar trio. Sodelovala je hrastniška rudarska godba. Cerkev in okolica je bila vsa v zelenju in cvetju. Slavoloki s pomembnimi napisi so pričali, kako je zvonov glas človeškemu srcu prirastel.

Ta pa bo postal večkratni milijonar. Iz Nove Gradiske javljajo, da so tamkaj našli pri neznanem Turčinu Haki begu stare gosli. Glede teh gosel so dognali strokovnjaki, da jih je napravil znameniti italijanski goslograditelj Stradivari, ki je živel pred dobrimi 200 leti. Bil je eden najboljših goslograditeljev, njegovih gosel je malo še na svetu in te ki še so, imajo milijonsko vrednost. Take dragocene Stradivarijeve gosli so torej našli pri Haki begu v Novi Gradiski. Bogzna, koliko let so že te gosli visele na klinu nad pečjo, vse zakajene in nikdo se ni zmenil za nje. Sedaj pa, ko so jih odkrili, roma vse k temu Turčinu, ki je kar čez noč postal slavna oseba. Stiri dni zatem, ko so bile najdene te gosli, se je podal ta srečni Turčin v Banjaluko k svojim prijateljem na obisk. Ko so ljudje izvedeli, da se mudi v mestu ta srečni posestnik znamenitih gosli, ga je hotel vsak videti in naval množic na tega Turčina je bil tako velik, da se je Haki beg komaj obrnil radovednežev. Turčina je že obiskal neki italijanski agent in mu ponudil za gosli 100.000 dolarjev, a jih Turčin ni dal, ker upa, da bo izkupil za nje še veliko več. Kaki begovo hišo oblegajo cele trume raznih agentov iz Beograda, ki mu ponujajo za gosli milijonske svote, a on jih še ne proda. Srečen Turčin, ki bo prišel tako nenadoma, brez truda in dela, potom že pozabljenih in zakajenih gosli do lepih milijonov. Nekateri ljudje pač imajo srečo.

Velika tatvina premoga na kolodvoru. Policija v Zagrebu vodi že par dni preiskavo proti nekaterim nastavljenecem državne železnice, ki so na zelo zvit način pri prevzemanju premoga iz trboveljskih rudnikov silno oškodovali državno železnico. To tatvino so izvršili nastavljeneci v kurilnici državnih železnic v Zagrebu, neki Make, Majer in Šepetič, in to na ta način, da so vagon s premogom, ki so prišli iz Trbovelj za kurilnico, postavili na industrijske trole raznih zagrebskih tvrdk, ki so potem ta premog porabile same zase. Plačale so ga po zelo nizki ceni tem trem nastavljenecem. Take prevare je ta trojica delala že celo leto ter je sedaj ugotovljeno, da so prodali na ta način čez 700 vagonov premoga. Največ premoga je pokupila zagrebska tvornica papirja.

Podporočnik poveril 500.000 D. V Beogradu se je policiji posrečilo izslediti pobeglega tatu, podporočnika Luko Pervanova, ki je bil blagajnik garnizije v Tetovu v Južni Srbiji. Pervanov je pred par meseci pobegnil iz svoje garnizije, z njim pa je šla tudi vsebina blagajne, vsega skupaj okrog 2.000.000 K. Celi čas je živel v Beogradu v imenitnem hotelu, policija pa ga je zastonj iskala po državi. Zasedili so ga popolnoma slučajno. Predan je vojnim oblastem v Tetovu. Svoj zločin priznava, samo pravi, da je že ves denar zapravil.

Dar Kmetški zvezi. Na gostiji Čušovi—Peteršičevi v Dornovi se je nabralo za sklad Kmetške zveze 260 K. S tem darom sta obe družini, posebno pa novoporočenca dokazali, da so prijatelji Kmetške zveze. Novoporočenca sta tudi člana raznih kmetških izobraževalnih društev. Vsem darovalcem, hvala lepa, drugi pa posnemajte.

Gospodarstvo.

Stanje vinogradov se ne izboljšuje, kakor so pričakovali in kakor bi bilo želeli našim vinogradnikom. Deževno, mrzlo in hladno vreme traja naprej in ogroža še tisto grozdje, kar ga je ostalo. Tudi iz Banata že prihajajo poročila, da pričakujejo za 40—50% slabšo bratvo, kakor lani. Zato skušajo vinski trgovci z lažnjivimi poročili o izvršni bratvi in ogromnih množinah še neprodanega fanskega pridelka pritiskati na cene, dokler se ne napolnijo njihove kleti. Tudi iz naših vinorodnih bizeljskih krajev se lansirajo taka poročila, rekoč, da se dobiva pri nas vino po 14—16 K liter in da je vino po Hrvatskem celo po 8—10 K. Mogoče je, da se dobi za to ceno kaka kislá mešanica z vodo, boljša vina se vsekako ne dobijo pod 20 K, sortirano blago pa ne pod 24—28 K. Ako traja to neugodno vreme naprej, pa bodo vinske cene še poskočile. Toliko v vrednost našim bizeljskim vinogradnikom, da ne bodo pod ceno prodajali svoje blago.

Krompir — carine prost. Na Slovenskem je v splošnem mnogo krompirja; posebej pa pridelujejo za prodajo in izvoz krompir kmetje na Ptujskem polju (gornje polje rani krompir) na Muskem polju in na Gorenjskem. Posebej letos je velika nadprodukcija krompirja. Kmetje niso mogli tega pridelka prodati, ker je onemogočila konkurenco izvozna carina, ki je bila višja, kakor cena krompirja sama. V Jugoslovanskem klubu je poslanec Vesenják v soglasju z drugimi tovariši izdelal vlogo na ministrski finančni komitet, zraven pa osebno biserenval pri finančnem in prometnem ministru ter pri velikem županu Lukanu v Ljubljani, da je uradno nujno priporočal ukinitje carine. Na podlagi tega je min. fin. komitet v svoji seji dne 16. avgusta

carina za fižol na eno četrtno dosedanje svote. Toliko v pojasnilo na vprašanja zaupnikov iz ptujškega okraja.

Nekaj iz dvorišča. Krava molze pri gobcu, kura pa nese pri kljunu, to je glavno pravilo, ki ga treba udejevati pri umni in dobičkanosni kurjereji. Pred vsem pa treba tudi gledati, da si spraviš na dvorišče dobro in življensko močno ter odporno kurjo pasmo. Po Sl. Stajerskem je že precej razširjena takozvana Stajerska pasma. Kure te pasme so bolj rumenkaste barve, velike, močne, pridno nesejo, imajo prav okusno meso in so napram raznim kurjim boleznim bolj odporne — da precej neobčutljive. Ta pasma kur je zelo priporočljiva za navadno kmetško dvorišče, kjer gospodinja nima časa, da bi vedno stala pri kurah in jih vestno opazovala. Po mariborski okolici pa se je zelo razširila takozvana radvanjska pasma, za katere udomačenje okrog Maribora je največ storil vitez Rossmann iz Radvanja pri Mariboru. Te radvanjske kure so angleška pasma in pred vsem je njihov znak čisto bela barva. Petelin te pasme ima na glavi lepo krono, kura dvojni greben, na nogah pa pet prstov in sicer tri spredaj, 2 pa zadaj. — Beli petelin dolgo ne poje in potem ko enkrat začne, ne zategne svojih klincev, ampak poje na kratko in se tudi dolgo ne zmeni za kuro. Beli petelin dobi zgodaj dolg in lep rep. Posebno značilni sta za rep belega petelina dve dolgi — beli peresi. Kure te bele pasme so zelo lepe, velike, pridno nesejo in imajo zelo okusno meso. Za kuhinjo so čisto bele kure posebno priporočljive, ker jih lahko hitro in res čisto osnažiš. Pač pa treba pomniti, da je ta bela radvanjska pasma zelo — zelo občutljiva, se je treba z rejo teh kur skrbno pečati in na nje vestno paziti, da jih ne zaloti in kar trumoma pomori kaka bolezen. Toliko za danes — kurjerejec iz samostana.

Iz dekliskega vrta. Kaj storiti na jesen, da si vzgojst cvet vrtnice? Glavno je pri vrtnici podlaga ali divjak. Divjakov je pri nas dovolj in sicer po gozdovih, grmovjih, ledinah in ob robih vinogradov. Glede poznejše požlahtnitve pride v poštev samo oni divjak, ki ima bolj redko trnje in ga imenujejo navadni ljudje «hečepeč». Je tudi pri nas dovolj takega trnja, ki je kar posuto z bodečimi iglami, a je za požlahtnitev čisto nerabno. Koncem oktobra ali tudi malo pozneje, ko je že zgubil divjak listje in ne raste več, si poiščeš tacega, ki je približno debel kot mezinec, star 2—3 leta in ga izkopješ. Pri izkopanju ni prav nič treba paziti na najdebelejšo korenino, ki gre zelo globoko, to se enostavno odreže, pač pa glej, da ohraniš divjaka 3—4 manjše koreninice — takozvane sesalke (Saugwurzel). Izkopljí seve več divjakov v jeseni, jih poveži v butaro, izkopljí na vrtu jamo, deni butaro z divjaki v njo in nato jo zagrebi z zemljo popolnoma. V jami naj ostanejo divjaki pod zemljo, zgodaj na spomlad jih pa zopet izkopljí in presadi na kraje v vrt, kjer hočeš imeti vrtnice. Divjaka nikar ne posadi globoko, ampak le 15 cm in jamice nič gnojiti, pač pa je enkrat usajeni divjak treba pri suhi spomlad zalivati. Sedaj pa pusti divjaka, da bo začel poganjati. Pri poganjkih pa treba pomniti, da se naj pustijo samo po 2—3 zgornji, spodnje pa treba odstraniti, da se divjak okrepi.

Ako imaš zelo slabotnega divjaka, pusti ga nekaj časa rasti in potem, ko se je enkrat okreplil in zadosti odebelil, ga še le požlahtniš. Ako pa imaš debelo-močnega divjaka, ga lahko cepiš že prav zgodaj v spomlad in sicer z očmi, katere dobiš na onih vejicah vrtnic, katere se spomlad radi vzgoje lepe kronc odrežejo. V tem slučaju dobiš vrtnico, ki ti bo cvetela zgodaj. Toda vrtnico se k divjaku, ki je bil vsajen na spomlad. Z njim moraš počakati in ga pustiti rasti, dokler ne dobiš zrelih oči od cvetočih vrtnic. Te oči se vzamejo, kadar je vrtnica odcvetela in sicer ne vzeti onih oči, ki so takoj pod cvetom, ker prve tri oči pod svetom niso dobre kot žlahtnice radi mladosti. Vzami torej četrto, peto, ali šesto oko pod cvetom, to je namreč dovolj močno ter razvito in se najraje prime. Toliko danes, drage vrtnarice, o divjaku. Prihodnjic pa vam bom razložil požlahtnitev. Treba pa pomniti, da bo moja kratka razprava o gojenju vrtnice le za navadne kmetске priproste vrtove in ne za kake cvetličnjake in vrtnarje, kjer se že z divjakom postopa drugače kakor pa v navadnem vrtu na kmetih. Na svidenje — samostanski vrtnar.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem 24. 8. se je pripeljalo 185 svinj, 2 kozi in 1 ovca. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 200 do 225 D, 7—9 tednov 300 do 450 D, 3—4 mesec 450 do 550 D, 5—7 mescev 700 do 750 D, 8—10 mescev 925 do 1150 D, 1 leto 1625 do 2150 D, 1 kg žive teže 20 do 22.50 D, 1 kg mrtve teže 27.50 do 30 D, koza komad 225 do 250 D, ovca komad 275 do 300 D.

Čebelarška podružnica v Slovenjgradu priredi v nedeljo, dne 2. septembra 1923 ob pol 10. uri popoldne v gostilniških prostorih g. Eichholzerja čebelarški shod. Predaval bo znani strokovnjak, čebelarški potovalni učitelj Jurančič. Vse čebelarje in prijatelje čebelarstva vlnudno vabimo k obilni udeležbi. Odbor.

Žitni trg. Vlada je izvršila nameravano znižanje izvozne carine pri žitu. Vendar pa niti znižanje carine ni moglo oživeti trgovine; edino cene žitu so se nekoliko učvrstile, toda eksport se ni povečal. Zanimanje za pšenico je torej slabo. Trgovina z moko je istakto mrtva. Mlini so neprijetno prizadeti z nespretno izvršenim znižanjem carine pri moki za izvoz. Radi tega so začeli celo avstrijski trgovci, ki so bili dosedaj glavni odjemalci za našo moko, kupovati raje pšenico ter jo mleti v avstrijskih mlinih.

Pravice banatske in vojvodinske se je prodajala